

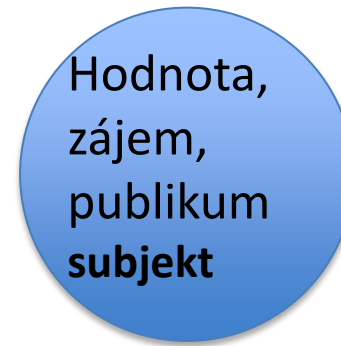
Vztah společnosti a sociologie:
instrumentální, kritický,
hermeneutický?

Vít Horák

společnost

společnost

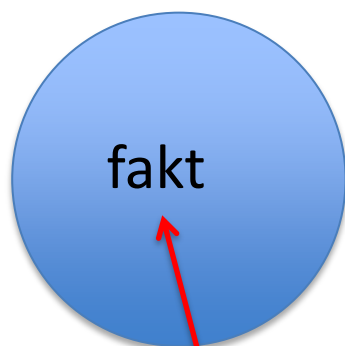
1. Struktura (objektivistické, pozitivistické paradigma)
2. Interakce (interpretativní paradigma)

Sociální ontologie

- Objektivistická – společnost je jednoznačná, složená z faktů (jejich znalost společnost využívá → sociologie je nástrojem společnosti)
- Kritická – společnost je dialektická, existuje v pohybu do (ideální) budoucnosti, pozitivní a normativní aspekt není nezávislý

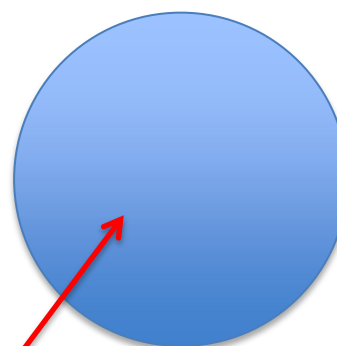
Hermeneutické porozumění

společnost

Teorie, pojmy -
Fakt dává smysl pouze v rámci
určité teorie, je ho možno
formulovat pouze s použitím
určitých pojmů.

společnost

Tyto pojmy však jsou však
používány i ve veřejných diskuzích –
i veřejné diskuze mají sociologické
pozadí.

Hermeneutické porozumění

Sociální ontologie

- Společnost odpovídá pluralitě interpretací, s jejichž pomocí jí rozumíme.

Vztah společnosti a sociologie

- Sociolog a laik se neliší ani tím, že jeden zná fakta a druhý pouze domněnky, ale tím, že sociolog na rozdíl od laika zná kontext sociologických pojmů, koncepcí a myšlenek. Sociolog má sociologické vzdělání.
- Není nutné sociologii do společnosti přinášet, již je tam přítomna.
- Vztah sociologie a společnosti se chápe jako angažovaný, avšak nikoliv morálně (kritická teorie), nýbrž interpretačně. Účastnit se veřejného dialogu.